

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلزار

کیست تخمدان چیست؟

تهیه: کارگروه آموزش بیماربخش زنان

تدوین: خرداد ۱۴۰۱

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۳۴۹۰۰-۰۱۳

آدرس: رشت - گلزار - بلوار سمیه

کد پمفلت: T۴-AC-۰۴

چگونه می توان از کیست تخمدان پیشگیری نمود؟

با مراجعه مرتب سالانه به پزشک متخصص زنان و معاینه و مشاوره و در صورت نیاز سونوگرافی از تخمدان ها کمک می کند تا تغییرات تخمدان در اوایل راه تشخیص داده شود. علائم غیر معمول قاعدگی، به خصوص آنهایی که بیش از چندین دوره ادامه دارند، هشدار برای کیست تخمدان هستند.

در صورت داشتن هر گونه سوال در زمینه مراقبت های منزل

با شماره تماس ۳۴۹۰۰-۰۱۳ داخلی بخش مربوطه

تماس حاصل نمایید.

منبع: بارداری و زایمان ویلیامز - پرستاری بهداشت مادران و نوزادان

دیگر راهکارهای درمان کیست تخمدان شامل موارد زیر است:

دارودرمانی:

بهترین دارو برای کیست تخمدان قرص های ضد بارداری است که برای توقف تخمک گذاری و پیشگیری از ایجاد کیست های بعدی تجویز می شود.

جراحی کیست تخمدان:

اگر کیست با علائم همراه باشد نشان دهنده بزرگ شدن آن است که در این صورت پزشک جراحی را توصیه خواهد کرد. انتخاب نوع عمل کیست تخمدان به اندازه و شکل ظاهر شدن آن در سونوگرافی بستگی دارد.

انواع جراحی کیست تخمدان عبارتند از:

➤ **لاپاراسکوپی:** لاپاراسکوپی می تواند نمای دقیقی از کیست های تخمدان به پزشک دهد تا در صورت لزوم برداشته شوند. در این روش پزشک با ایجاد برش کوچکی در شکم، دوربین مخصوصی را برای مشاهده اندام های داخل بدن و حفره لگنی وارد می کند. در صورت نیاز کیست های تخمدان نیز از طریق این برش برداشته می شود.

➤ **لاپاراتومی:** در صورتی که کیست تخمدان بیش از حد بزرگ باشد، پزشک با ایجاد برش طولی یا عرضی بر روی شکم اقدام به خارج کردن آن می کند. سپس با نمونه برداری از کیست در صورت سرطانی بودن آن، تصمیم گیری لازم با انکولوژیست زنان برای برداشت رحم و تخمدان ها انجام می شود.

کیست تخمدان چیست؟

تخمدان ها دو غده بیضی شکل در دو طرف رحم هستند که از طریق لوله هایی در دو طرف به رحم متصل شده اند. تخمدان ها مسئولیت ترشح هورمون های استروژن و پروژسترون و تولید تخمک را بر عهده دارند.

کیست تخمدان ، کیسه هایی حاوی مایع هستند که درون تخمدان یا روی آن رشد می کنند. کیست ها انواع مختلف دارند شایع ترین نوع کیست های تخمدان، کیست های ساده هستند که علت آن عدم تخمک گذاری است این کیست ها یا خود به خود و یا بوسیله درمانهای ساده رفع می شوند. در مواردی هم کیست ها می توانند بدخیم و خطرناک باشد و مشکلات بسیاری از جمله چسبندگی ها، دردهای حاد و مزمن لگنی و نازایی برای زنان داشته باشد.

کیست تخمدان چه مشکلاتی ایجاد می کند؟

عوارض کیست های تخمدان نتیجه بیش از حد بزرگ شدن آن هاست شامل:

کیست سرطانی: اگر کیست تخمدان بعد از یائسگی ایجاد شود احتمال سرطانی شدن آن افزایش پیدا می کند.

کیست تخمدان پاره شده: در اکثر موارد کیست های ساده بدون داشتن علائم مشخصی پاره می شوند اما برخی افراد در این مواقع با علائمی همچون درد شدید و تورم شکم مواجه خواهند شد.

پیچ خوردگی تخمدان: با بیش از حد بزرگ شدن تخمدان احتمال پیچ خوردن تخمدان بیشتر می شود در صورت ایجاد پیچ خوردگی خون به تخمدان نمی رسد و باعث مرگ آن خواهد شد که از علائم آن باید به تهوع، استفراغ و درد بسیار شدید اشاره کرد.

کیست تخمدان چه علایمی ایجاد می کند؟

کیست های تخمدان معمولاً تا زمانی که کوچک است علائمی ندارد. اما علائم کیست تخمدان بزرگتر عبارت است از:

- ✓ درد لگن یا درد مبهم کمر
- ✓ احساس نفخ در قسمت پایین شکم
- ✓ درد در هنگام نزدیکی
- ✓ دوره قاعدگی دردناک
- ✓ حرکات روده دردناک
- ✓ تهوع و استفراغ
- ✓ حساسیت سینه

علایم شدید کیست تخمدان که نیاز به اقدام فوری دارد:

- ✓ درد شدید لگن
- ✓ تب
- ✓ ضعف یا سرگیجه
- ✓ تنفس سریع و پی در پی

چگونه کیست تخمدان تشخیص داده می شود؟

معاینه لگنی: پزشک با معاینه لگن، هرگونه توده یا تغییر را تشخیص می دهد

سونوگرافی: در این روش می توان کیست های تخمدان را از جهات مختلف، از جمله محل قرار گیری و اینکه عمدتاً مایع یا جامد هستند، تشخیص داد.

سی تی اسکن: تصویر برداری با اشعه از بدن است.

ام آر آی: تصاویر عمقی تر از اندام های داخلی با استفاده از مغناطیس صورت می گیرد.

لاپاراسکوپی: در اتاق عمل از طریق یک برش بر روی شکم و لوله هایی مجهز به نور و دوربین اندام های تولیدمثل و حفره لگن را مشاهده می کنند. اگر کیست مشاهده شود حتی می توان از این طریق برداشت.

درمان کیست تخمدان چگونه است؟

برای درمان کیست های تخمدان دکتر متخصص زنان باید بر اساس علت ایجاد آن، سن بیمار و علائمی که بروز پیدا کرده اند، راهکار مناسب را انتخاب کند اگر کیست تخمدان از نوع عملکردی (ساده) باشد اغلب با گذشت چند هفته خود به خود بهبود پیدا می یابد.

از همین رو زمانی که پزشک نوع کیست را عملکردی تشخیص داد، بعد از گذشت چند هفته یا چند ماه سونوگرافی انجام می شود تا پزشک بررسی کند کیست از بین رفته یا خیر.